

- d'Empúries: Ajuntament de Castelló, 2001. 208 pàg.
- FONALLERAS, Josep M. *August & Gustau*. Barcelona: Empúries, 2001. 158 pàg.
- FREIXAS, Pere. *La catedral de Girona*. Girona: Ajuntament de Girona, 2000. 123 pàg.
- LLONGARIU, Ramon. *Els pessebres d'Olot*. Olot: Fundació Pere Simon, 1999. 83 pàg.
- LLUCH, Ernest. *L'alternativa catalana (1700-1714-1740)*. Vic: Eumo, 2000. 192 pàg.
- MALLORQUÍ, Elvis. *Les Gavarres a l'Edat Mitjana*. Girona: CCG/ILCC, 2000. 268 pàg.
- NUET i BADIA, Josep. *Ulldeter. Excursions i travessies del refugi*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999. 126 pàg.
- PERE, DE CAN NYANYA. *Didim temple*. Figueres: Brau, 2000. 78 pàg.
- PLANES, Maria Mercè. *Riudellots, 15 anys de sardanes*. [Riudellots]: Agrupació Sardanista de Riudellots, 2000. 184 pàg.
- PUIGBÓ, Isidor. *Guía práctica de técnicas de pastelería para la restauración*. Cabrils: Cooking Books, 1999. 320 pàg.
- RAHOLA, Carles. *La ciutat de Girona, 2 v.* Barcelona: Base, 2000. 346 pàg.
- ROCA, Maria Mercè. *El món era a fora*. Planeta: Barcelona, 2001. 207 pàg.
- SALA, Toni. *Bones notícies*. Barcelona: Edicions 62, 2001. 119 pàg.
- SALVATELLA, Josep Maria. *Sol ponent*. Figueres: Brau, 2000. 97 pàg.
- TRIUQUE, Pere. *Breu recull de la història de Palamós*. Palamós: Ajuntament de Palamós, 2000. 173 pàg.
- *Administració i govern a Palamós: dels tocs de campana a la democràcia*. Palamós: l'autor, 2000. 64 pàg.
 - *Els rius de Palamós: l'Aubi, la fera terrible*. Palamós: l'autor, 2000. 52 pàg.
- Trobada de manaies i estaferms a les comarques gironines*. Besalú: Estaferms i Maniepe de Manaies, 2000. 78 pàg.

nostres dies, que ajuda a entendre la situació actual a què ha arribat aquest territori. Amb una perfecta simbiosi d'història i geografia, Mallorquí fa seves les afirmacions de Marc Bloc, que entenia que l'historiador havia de llegir el paisatge com un registre de les successives ocupacions del territori, i així ho aplica al cas concret de les Gavarres.

El treball s'ha anat configurant a partir de l'estudi de la documentació anterior a 1350 corresponent a una desena de parròquies situades a la part alta del massís, i això permet a l'autor analitzar l'ocupació humana del massís a l'edat mitjana, fent especial referència als canvis que comportà el procés de feudalització a partir de l'any 1000. Un conjunt de sis apèndixs proveïts de mapes, taules i gràfics complementa de manera molt entenedora el discurs de l'autor.

Es pot dir que aquest llibre d'Elvis Mallorquí s'emmarca en el context de recuperació del patrimoni de les Gavarres que s'ha viscut especialment al llarg de la dècada dels noranta. En aquest cas, la recuperació de la història medieval de la zona a partir dels testimonis escrits que l'autor ha sabut recopilar, estudiar i interpretar constitueix una valuosa peça d'encaix en el conjunt de reivindicacions a favor de la preservació d'aquest massís.

Santi Soler i Simon

Història d'un institut

PAGÈS, Jordi; BORRELL, Miquel.

Els 20 + 1 anys de l'Institut d'Anglès

IES Rafael Campalans, 2000. 112 pàgines

L'historiador Miquel Borrell, que actualment exerceix de professor a l'institut d'ensenyament secundari Rafael Campalans d'Anglès, afegeix a la seva llista de publicacions una nova obra: *Els 20 + 1 anys de l'Institut d'Anglès*.

Al llarg del llibre l'autor es dedica a dibuixar el que ha estat durant poc més de dos decennis la història d'un institut que ha vist créixer molts adolescents i alhora també a si mateix.

La primera part ens introdueix en l'entorn socioeconòmic de l'època en què va néixer el centre educatiu, en la història col·lectiva del municipi, i al mateix temps va desbrossant una molt breu història del que ha estat i representat l'ensenyament des de l'any 1900 fins a la segona meitat del segle XX.

A continuació Borrell dedica un gran nombre de pàgines a desenvolupar i comentar els aspectes més destacats de la història de l'institut, combinant-ho amb algunes notes sobre l'ensenyament local. Tot plegat amenitzat per algunes referències a normatives, decrets, lleis i successos d'àmbit nacional i estatal, per un to molt personal, sovint irònic, i per un gran nombre d'il·lustracions i fotografies

que acaben donant una fisonomia molt particular i nostàlgica a la publicació.

El conjunt esdevé un document a tenir en compte en la història de la població, un recull d'informació que crec que assoleix amb bona puntuació els objectius que s'havia proposat a l'inici: ser un relat distret i interessant.

M. Àngels Domènech

La paradoxa de la imatge

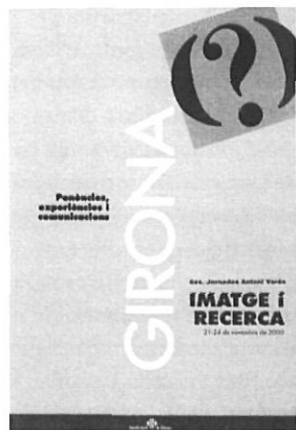
Ponències, experiències i comunicacions. 6es Jornades Antoni Varés.

Ajuntament de Girona. Girona, 2000. 299 pàgines.

El passat mes de novembre, coincidint amb la celebració de les 6es Jornades Antoni Varés. *Imatge i Recerca*, es varen presentar els textos de les ponències, experiències i comunicacions que es varen dur a terme en l'esmentada reunió. Aquests textos, ara recollits en el present volum,

constaten la diversificació del discurs (conservació, digitalització, història, instal·lació, legislació, pedagogia...) que defineix les Jornades Varés com un encontre d'interprofessionals (arxivers, editors, fotògrafs, fotoperiodistes i experts en noves tecnologies) que cerquen diferents propostes i experiències que enriqueixin la seva formació més enllà de les seves pròpies necessitats professionals.

La lectura del llibre ens fa avinent que ens trobem davant una nova paradoxa: un llenguatge universal, el de la imatge, no compta amb eines homogènies per tal de ser cercat a través de diferents fonts d'informació i encara menys amb una cobertura legislativa comuna que determini que el que pot ser captat i difós en un territori ho pugui ser en un altre. L'obra també recull experiències de treball molt properes que van traçant línies de treball que ens serveixen de reflexió i de referència per als treballs presents i futurs. Tenim doncs dos nivells de lectura, que ens fan passar de la globalitat a la concreció. Si en la primera part llegim reflexions generals sobre el món de la imatge i això ens permet establir pautes per al coneixement de les bondats i les mancances d'aquest món, en la segona part trobem experiències relatades de forma molt breu, directes en les seves conclusions, que ens sorprenen agradablement, en harmonitzar el macrocosmos amb la necessitat del micro-

treball. Són descripcions, exposicions, catalogacions, investigacions històriques... petites peces realitzades per professionals que ajuden a comprendre el trencaclosques del món de la imatge. Podríem parlar de diferents textos, però només n'esmentaré dos, atesa la meua deformació com a fothistoriadora. D'una banda, per enèsima vegada s'ha tornat a parlar de Fargnoli, però a cada nou text es posa sobre la taula alguna parcel·la nova d'aquest autor. Contràriament, gairebé per primera vegada s'ha parlat de Frederic Ballell, un autor del qual es coneixia alguna imatge però no la seva biografia ni la seva trajectòria professional. Gràcies a un acurat treball d'investigació s'ha rescatat aquesta figura de l'oblit i s'ha recuperat un important fotoperiodista que estava vinculat a les comarques de Girona per raons familiars, atès que el seu pare era fill de Llagostera.

Dolors Grau i Ferrando

Excavacions a la Cerdanya

PADRÓ, Josep et alii.
Excavacions arqueològiques a Llívia, la Cerdanya.
Sèrie Monogràfica 20. Museu d'Arqueologia de Catalunya.
Girona, 2000.
144 pàgines.

Una monografia sobre els treballs arqueològics realitzats a Llívia des de l'inici dels anys 70 fins a mitjan dels 80 sempre ha de ser benvinguda, per diverses raons. Per un costat, perquè malgrat que l'autor principal (J. Padró) ha anat publicant els seus resultats amb una certa regularitat (*Quadern d'Informació Municipal*, *Col·loqui Internacional d'Arqueologia de Puigcerdà*, revistes especialitzades i actes de congressos nacionals), la recopilació i la síntesi sempre són d'agrair ja que posen en ordre les idees, tot aportant nous enfocaments de la realitat ja observada. Així, trobem en aquesta obra un cúmul de documentació parcialment o totalment inèdita (fotografies, plantes parcials, seccions, plànols generals i topografies), informacions renovades i una presentació evolutiva dels sectors excavats més diàfana, que permeten una millor aproximació al lector per part de l'arqueologia l·livienca del moment.

D'altra banda, hom ha d'aplaudir l'aportació dels dos estudis realitzats sobre la ceràmica romana i medieval, els quals disten

molt de ser simples afegitons. L'elaborat per Jordi Campillo a partir d'una anàlisi morfomètrica –posteriorment ampliada amb una recerca microscòpica sobre làmina prima, conjuntament amb altres autors– ha permès caracteritzar en bona part la producció romana localitzada a Llívia –i, per extensió, a la resta del territori–, així com presentar la hipòtesi sobre l'existència d'un conjunt de tallers ceràmics de produccions fines situats a la Cerdanya. De l'estudi de Luis M. González mereix destacar-se la seva sistemàtica, que conjuntament amb l'assaig de caracterització cronotipològica del taller l·livienca al llarg de l'edat mitjana fixa un punt de partida per tal d'establir una comparació morfotècnica entre aquest conjunt de ceràmiques grises medievals i les altres localitzades a la Cerdanya, bé produïdes a la comarca, bé arribades des de l'exterior.

Troblem a faltar una planta general de situació dels jaciments l·livienca més detallada, a gran escala, per tal d'establir relacions més visibles entre aquests i d'anàlitzar amb major profunditat les orientacions en relació amb la hipotètica parcel·lació proposada per O. Olesti, com també una actualització del paper del nucli dins l'organització del territori. Ara bé, això potser seria motiu, per si mateix, d'una altra publicació, en la qual